

SAGVATNAN GRUNNEIARLAG

Sagvatnan Grunneiarlag
8260 Innhavet

Norges vassdrags- og energidirektorat
0301 OSLO

NY HØRING - UTBYGGING AV SMÅKRAFTVERK I HOFFMANNSELV, HAMARØY

Sagvatnan Grunneiarlag viser til tidligere innspill fra grunneierlaget som ble oversendt NVE ved søknad om utbygging av Hoffmannselv i 2013. Sagvatnan Grunneiarlag er fortsatt imot en utbygging her, og henviser også til utfyllende rapport fra Tangen Produkter fra 10. april 2013 som gir en meget god og grundig fiskebeskrivelse/historikk av Sandnesvatnet og de to nederste vannene i Sagvatnan.

Sagvatnan Grunneiarlag føler seg provosert av Nord-Salten kraft as sin søknad om å få bygge ut Hoffmannselva i og med at kraftlaget har oversett/ over hodet ikke lyttet til tidligere innspill og ønsker fra grunneierlaget om at kraftlaget skal være med og finansiere det omfattende fiskekultiveringsarbeidet som har vært utført over lengre tid i de tre nederste vannene i dalen, eller delta økonomisk i andre fiskefremmede tiltak. Fiskekultiveringsarbeidet har vært og er også i dag helt nødvendig for å forbedre/oppretholde gode fiskebestander av røye og ørret i vassdraget. I denne sammenheng føler grunneierlaget seg dårlig behandlet av Nord-Salten Kraft as.

I dag fremstår Hoffmannselva som den mest populære og brukte fiskeplassen, og det mest brukte friluftsområdet i den lakseførende delen av Sagvassdalen. Nedre del av Hoffmannselva er en fantastisk fin fiskeplass for barn og unge, og alle får fisk her. Dette er det området i Sagvassdalen som blir brukt som rekreasjons/opplæringsplass for barn som skal fiske om sommeren, og stedet er en kjempefin plass for barnefamilier.

Sagvatnan Grunneiarlag har også Hoffmannselv som sitt prioriterte område for tilretteleggingstiltak for fiske og friluftsliv. I 2016 ble det produsert 2 stk bord/benker som er vedtatt å plassere ved Hoffmannselva i mai 2017. I tillegg er det planlagt å sette opp en gapahuk her i et samarbeidsprosjekt mellom Sagvatnan Grunneiarlag, Statskog og Hamarøy kommune.

I tillegg er elva og Sandnesvatnet kjent for å ha svært stor ørret, og dette er den eneste gyteelva for storørret. Hoffmannselva er også veldig viktig som «matelv» for stor fisk.

Hoffmannselva er den siste, viktige sportsfiskeelva som ikke er utbygd/regulert av Nord-Salten Kraft as.

Sandnesvatnet er det viktigste isfiskevannet i Hamarøy kommune. I svært mange år har Sagvatnan JFF årlig arrangert isfiskekonkurranse her med mellom 80 og 100 isfiskere i tillegg til alle som kun har møtt opp for å ha bål og ha sosialt samvær. Foreningen arrangerer også hvert år familiedag/opplæringsdag i isfiske på Sandnesvatnet.

Dessverre har isen i siste 10 års periode vært svært dårlig, og dette har ført til begrenset bruk av isen av allmennheten. Disse årene har det ikke vært mulig å krysse vannet vinterstid fra Sandnes og over til Kirkfjell, og hele øvre del av Sandnesvatnet i tilknytning til strømmen fra Hoffmannselva har vært livsfarlig å ferdes på isen vinterstid.

For de som har hytter på samme side av Sandnesvatnet som Hoffmannselva, har det også i lange perioder av vinteren vært risikabelt å krysse vannet på isen. Ferdsel og fiske på isen er i store deler av vinteren også umulig på Strindvatnet og Rotvatnet.

Med ei utbygging av Hoffmannselva vil sannsynligvis alt isfiske og ferdsel på isen bli umulig på Sandnesvatnet. De som har hytte på andre siden av vannet vil ikke kunne komme seg til hyttene på en forsvarlig måte, og dermed vil de ikke kunne ha glede av hyttene vinterstid.

Denne våren har Sagvatnan Grunneiarlag mottatt rapporten fra Nordnorske ferskvannbiologer: Reguleringene i Sagvatnvassdraget i Hamarøy – etterundersøkelse i 2016 (Rapport 2017 – 1). Rapporten viser at det er flere gode gyteelver/oppvekstelver for anadrom fisk i Rotvatnet enn tidligere antatt (selv om de ikke er gode/attraktive sportsfiskeelver), at strømmene mellom vannene er viktige både for vandring av anadrom fisk og kanskje også for vanlig innlandsørret, at strømmene er viktige som gyteområder og oppvekstområder, og at Hoffmannselva har normal tetthet av ørret og har en del laksunger. Dette viser at Hoffmannselva er viktig både som gyteelv, matelv og som oppvekstområde for ørret og anadrom fisk.

Rapporten forteller også at ved fiskekultiveringen som har vært utført over mange år har ørretbestanden tatt seg svært opp i alle de tre nederste vannene, og at røyebestanden i dag fremstår som ganske bra. Særlig har fiskekultiveringen ført til en stor forbedring av fiskebestandene i Sandnesvatnet siden 1999, og det er også i dette vannet at det har vært utført det mest omfattende kultiveringsfisket av røye.

Rapporten fra Nordnorske Ferskvannbiologer fra 2016 forsterker enda mer inntrykket av Hoffmannselva og vannene i nedre del av Sagvatnanvassdraget som et stadig viktigere fiske- og friluftsområde, der status for fiskebestandene ang størrelse og kvalitet er bedre enn noen gang før.

Denne rapporten fra 2016 bekrefter at det som Sagvatnan Grunneiarlag har arbeidet med og arbeidet for i så mange år har vært riktig og gitt resultater. Sagvatnan Grunneiarlag har et meget godt samarbeid med Fylkesmannen i Nordland angående å ha et godt fiskeregelverk for vannene, og laget var ett av de første grunneierlagene i Nordland som fikk utarbeidet driftsplan for fisk. Disse planene endres/nye planer utarbeides med maksimum 5 års mellomrom, i det siste har de blitt justert så å si årlig.

Sagvatnan Grunneiarlag ønsker at Sandnesvatnet, Strindvatnet og Rotvatnet skal videreutvikles til at det blir stadig bedre fiskestammer av røye og ørret, og at det skal bli lagt til rette for at vassdraget kan ha så mye fin laks, sjøørret og muligens også sjørøye i fremtiden som mulig. Derfor vil grunneierlaget videreføre fiskestell, kultiveringsarbeid og tilrettelegging for fiske/friluftsliv som de fremste arbeidsområdene de kommende årene. Grunneierlaget anser det som en katastrofe dersom Sandnesvatnet som det eneste storørretvannet i regionen skulle bli ødelagt.

Sagvatnan Grunneiarlag stiller seg helt uforstående til Sweco (Rapport 30.05.2016) sin verdivurdering, både angående terrestrisk miljø og akvatisk miljø, at disse kun settes til middels. Rapporten konkluderer med at fugl og vilt vil bli negativt berørt i anleggsperioden, at vannføringen i elva blir mindre enn tidligere, føre til negativ påvirkning på fuktighetskrevede flora lang selva og lavere individtetthet av fisk og ferskvannsinvertebrater. For terrestrisk miljø vil fysiske inngrep som etablering av dam, reduksjon i vassføringa og etablering av vei til atkomsttunnel påvirke biologisk mangfold i prosjektområdet. Strekningen som er mellom utløpet fra kraftstasjonen og Sandnesvatnet, vil ifølge Sweco, ikke bli negativt påvirket av tiltaket, *men dette krever at det ikke forekommer effektkjøring i kraftverket og at det installeres omløpsventil. Sagvatnan Grunneiarlag mener at prosjektområdets influensområde har STOR verdi for terrestrisk miljø og akvatisk miljø.*

Dersom det likevel skulle vise seg at det blir utbygging av Hoffmannelva, mot Sagvatnan Grunneiarlag sitt ønske, må følgende på plass fra Nord-Salten Kraft as sin side, og dette må dokumenteres skriftlig/bli tatt med i konsesjonstillatelsen og gjennomføres med umiddelbar oppstart så fort det det er gitt tillatelse for utbygging:

Nord-Salten Kraft as betaler årlig kr 225 000 til fiskestell/kultivering av Sandnesvatnet, Strindvatnet og Rotvatnet (Dette i henhold til Fylkesmannen sine satser for fiskestell/kultivering pr. vann; kr. 75 000).

For selve Hoffmannselva:

1. Forrigling som sikrer minimum planlagt minsteføring til enhver tid
2. I elva nedstrøms for kraftverket legges ut habitatforbedrende gytegrus for ørret, laks og sjøørret for å sikre optimale gyteforhold og eggoverlevelse
3. Det legges egnede standplasser av blokk-/stein for yngel i elva og langs elvebreddene
4. Eier av kraftverket må sikre at sandflukt gjennom turbinene ikke skader gyteplassene nedstrøms
5. NVE må sørge for planleggingen og utførelsen på de avbøtende tiltakene blir faglig utført

Nord-Salten Kraft as betaler årlig kr 50 000 og delfinansierer kostnadene til oppsynstjeneste i vassdraget.

Nord-Salten Kraft as må dekke kostnaden for å få lagt ut stor stein i Nerstraumen (mellom Rotvatnet og Strindvatnet). Dette for å forbedre oppvandringmuligheter for fisk og gi skjul, hvileplasser, skape viktige strømmer og forbedre overlevelsesmulighetene for yngel. (Her har DN v/ Kåre Myhre tidligere utarbeidet skisse for dette tiltaket). Arbeidet må skje i samarbeid med NVE / Norske Ferskvannbiologer.

Nord-Salten Kraft as må slippe vann i laksetrappa fra midten av mai slik at smolt kan få vandre ut av vassdraget og ut i havet på en naturlig måte. Ved et slikt grep kan stammen av anadrom fisk bli vesentlig større i vassdraget og stimulere til enda mer fiske/bruk av Sagvatnavassdraget. I tillegg bør kraftlaget ha en mer stabil og god vassføring i laksetrappa i tidsrommet mai – medio oktober.

Nord-Salten Kraft as må finansiere et overvåkings/ fangstfelleprosjekt i laksetrappa i Sagfossen i minst 5 år slik at det blir mulig å få god kunnskap om

oppvandring av anadrom fisk i vassdraget; mengde laks, sjøørret og sjørøye, tidsrom for oppvandring m.m. Kostnad: kr 85 000 pr. år.

I forbindelse med laksetrappa bør kraftlaget være med og legge til rette for at det kan være lys i stolpene langs trappa, og dekke strømutfittene. (Stolpene har grunneierlaget påkostet). Dette for å forhindre ulovlig fiske i trappa/tjønna i trappa.

Til slutt vil Sagvatnan Grunneiarlag påpeke viktigheten av at en evt. anleggsvei til småkraftverk i Hoffmannelva legges så langt unna Sandnesvatnet som mulig. Dette fordi det er et naturskjønt område, Hoffmannselv gård ligger der som en uberørt plett i terrenget, og at det ikke skal være forusensing ut i vatnet fra veiarbeid. Men det viktigste er at i rapporten til Morten Halvorsen (Nordnorske Ferskvannbiologer) fra 2016 viser det seg at ørret i Sandnesvatnet er i ferd med å ta i bruk Falkelvas nedre del som gyteelv og dette er ei elv med mattilgang for fisk. Selv om denne elva i perioder kan være så å si tørr, vil elva enkelte år kunne fungere som ei god gyteelv, matelv og oppvekstelv for ørret (ikke storørret). Dette er viktig, for ørret har ikke brukt denne elva på minst 30 år. Derfor vil en vei og evt. bru over elva være ødeleggende for elva, både som gyteelv og oppvekstelv, og som ei elv der ørret i perioder kan gå opp og finne mat.

Innhavet 5. mai 2017

Med hilsen

Leif Sørensen

Mail: leikaars@online.no